

CALENDARUL EVENIMENTELOR CULTURALE PENTRU ANUL ȘCOLAR 2017-2018

Întocmit: prof. Daniela Argatu,
bibliotecar CCD "George Tofan" Suceava

Datele incluse în calendar - aniversări, comemorări, evenimente istorice - au fost selectate pe baza materialelor de referință existente în colecțiile bibliotecii CCD „George Tofan” Suceava dar și open source.

Ani proclamați de ONU și UE:

2018 - An European al Patrimoniului Cultural

2017 - Anul liber de orice formă de violență (Convenția de la Istanbul)

2016 - Anul Internațional al Camelidelor, Anul Internațional al Semințelor de Leguminoase

2015 - Anul Internațional al Luminii (Adunarea Generală a Națiunilor Unite) și Anul european pentru dezvoltare

2014 - Anul Internațional al Cristalografiei și Anul Internațional al Solidarității cu Poporul Palestinian

2013 - Anul Internațional al Matematicii pe Planeta Pământ (UNESCO) și Anul Internațional al Cooperării pentru Apă

2012 - Anul Internațional al Cooperativelor

2011 - Anul European de Voluntariat; Anul Internațional al Chimiei; Anul Internațional al Pădurii

2010 - Anul Internațional al Fuziunii Culturilor; Anul Internațional al Biodiversității

2009 - Anul Internațional al Reconcilierii; Anul Internațional al Astronomiei și Anul Internațional al Gorilei

2008 - Anul Internațional al Planetei Pământ; Anul Internațional al Limbilor

2005 - Anul Internațional al Sportului și Educației fizice

2004 - Anul Internațional al Abolirii sclaviei

2003 - Anul Internațional al Apei proaspete

2002 - Anul Internațional Cultural Heritage, Anul Internațional al Munților, Anul Internațional de Ecoturism

2001 - Anul Națiunilor Unite Dialog între Civilizații, Anul Internațional al Voluntarilor, Anul Internațional al mobilizare împotriva rasismului, discriminării rasiale, xenofobiei și intoleranței asociate

2000 - Anul Internațional pentru Cultura Păcii

1999 - Anul Internațional al Persoanelor în Vârstă

1998 - Anul Internațional al Oceanului

1996 - Anul Internațional pentru Eradicarea Sărăciei

1995 - Anul Națiunilor Unite pentru Toleranță

1994 - Anul Internațional al Familiei, Anul Internațional al Sportului și Olimpic Ideal

1993 - Anul Internațional al Popoarelor Indigene din Lume

1992 - Anul Internațional al Spațiului

1990 - Anul Internațional al Literaturii

1987 - Anul Internațional pentru Persoanele fără Adăpost

1986 - Anul Internațional al Păcii

1985 - Anul Internațional de Tineret, Anul Organizației Națiunilor Unite
1984 - Anul Femeilor din Africa de Sud
1983 – Anul Mondial al Comunicațiilor
1982 - Anul Internațional al Mobilizării pentru Sancțiuni Împotriva Africii de Sud
1981 - Anul Internațional al Persoanelor cu Handicap
1978-1979 – Anul Internațional Anti-Apartheid, Anul Internațional al Copilului
1975 – Anul Internațional al Femeii
1974 – Ziua Mondială a Populației
1971 - Anul Internațional pentru lupta Împotriva Rasismului și Discriminării Rasiale
1970 - Anul Internațional pentru Educație
1968 - Anul Internațional pentru Drepturile Omului
1967 - Anul Internațional de Turism
1965 - Anul Internațional al Cooperării
1961 - Anul Internațional pentru Sănătate și Cercetare Medicală
1959-1960 - Anul Mondial al Refugiatului
1957-1958 - Anul Internațional al Geofizicii
1932-1933 - Anul Internațional Polar

Decenii proclamate de ONU:

1976-1985 - Deceniul Națiunilor Unite pentru Femei
1990 - Deceniul Internațional pentru Reducerea Dezastrelor Naturale
1993-2003 - Deceniul al treilea pentru Combaterea Rasismului și Discriminării Rasiale
1994-2004 - Prima Decadă Internațională a Popoarelor Indigene din Lume
1997-2006 - Primului Deceniu al ONU pentru Eradicarea Sărăciei
2000-2010 - Al doilea Deceniu Internațional pentru Eradicarea Colonialismului
2001- 2010 Deceniul pentru Cultura Păcii și Non Violenței Asupra Copiilor Lumii, Deceniu pentru Combaterea Malariei în Țările în Curs de Dezvoltare în special în Africa
2003-2012 Deceniul Literaturii și al Alfabetizării
2005-2015 Al Doilea Deceniu al Popoarelor Indigene (Autohtone)
2005-2014 Deceniul Pentru Educație în Scopul Dezvoltării Durabile
2005-2015 Deceniul Internațional de Acțiune „Apa, Sursa vieții”
2010-2020 Deceniul Națiunilor Unite pentru Lupta Împotriva Deșertificării
2011-2020 Deceniul Biodiversității
2013-2022 Deceniul Fuziunii Culturilor
2014-2024 - Deceniul Națiunilor Unite al Energiei Durabile pentru Toți
2015-2024 - Deceniul Internațional pentru Persoanele de Origine Africană

Zile proclamate de UNESCO:

17 ianuarie - Ziua Mondială a Zăpezii
27 Ianuarie - Ziua Internațională a Comemorării Victimelor Holocaustului
Prima zi de marți din februarie - Ziua Europeană a Siguranței pe Internet
13 Februarie - Ziua Internațională a Radioului
14 Februarie – Ziua Internațională a Donației de Carte
21 Februarie - Ziua Internațională a Limbii materne
3 martie - Ziua Mondială a Scriitorului
4 Martie – Ziua Mondială a Cititului cu Voce Tare
8 Martie - Ziua Internațională a Femeii

- 20 Martie** - Ziua Internațională a Francofoniei; Ziua Internațională a Teatrului pentru Copii și Tineret
- 21 Martie** - Ziua Internațională a Poeziei; Ziua Internațională a Eliminării Discriminării Rasiale
- 22 Martie** - Ziua Internațională a Apei
- 2 Aprilie** - Ziua Internațională a Cărții pentru Copii
- 6 Aprilie** - Ziua Internațională a Sportului
- 23 Aprilie** - Ziua Internațională a Bibliotecarului, a Cărții și a Drepturilor de Autor; Ziua Internațională a Jazzului; Mai - Ziua Internațională a Presei libere
- Ziua Mamei** - în prima duminică a lunii mai (cf. Legii din 29 septembrie 2009)
- Ziua Tatălui** - în a doua duminică a lunii mai (cf. Legii din 29 septembrie 2009)
- 10 Mai** - Ziua Regalității - Zi Națională
- 13 Mai** - Ziua Internațională a Dorului
- 17 Mai** - Ziua Internațională a Familiei
- 21 Mai** - Ziua Internațională a Diversității Culturale; Ziua Internațională a Biodiversității;
- 25 Mai** - Ziua Internațională a Africii
- 1 Iunie** - Ziua Internațională a Copilului; Ziua Mondială a Părinților
- 5 Iunie** - Ziua Internațională a Mediului
- 7 Iunie** - Ziua Internațională a Mamei și Copilului
- 8 Iunie** - Ziua Internațională a Oceanelor
- 17 Iunie** - Ziua Internațională a Combaterii Deșertificării
- 18 Iunie** - Ziua Internațională Nelson Mandela
- 24 iunie** - Ziua Universală a Iei
- 9 August** - Ziua Internațională a Popoarelor Indigene
- 12 August** - Ziua Internațională a Adolescenților
- 23 August** - Ziua Internațională a Abolirii Sclaviei
- 8 Septembrie** - Ziua Internațională a Literaturii
- 15 Septembrie** - Ziua Internațională a Democratiei
- 16 Septembrie** - Ziua Europeană de Prim Ajutor
- 21 Septembrie** - Ziua Internațională a Păcii
- 22 Septembrie** - Ziua Mondială a Circulației fără Mașini
- 23 septembrie** - Ziua Mondială a Curățeniei
- 27 septembrie** - Ziua Mondială a Turismului
- 29 septembrie** - Ziua Mondială a Inimii
- 30 Septembrie** - Ziua Europeană a Sportului Școlar; Ziua Internațională a Persoanelor Vârstnice
- 5 Octombrie** - Ziua Internațională a Educației; Ziua Internațională a Reducerii Dezastrelor
- 16 Octombrie** - Ziua Dicționarului
- 17 Octombrie** - Ziua Internațională a Eradicării Sărăciei
- 20 Octombrie** - Ziua Internațională a Statisticii
- Ziua Internațională a Bibliotecilor Școlare** din Luna Internațională a acestora se marchează în ziua de luni a ultimei săptămâni din luna octombrie (Ziua Internațională a Bibliotecilor Școlare se sărbătorește în întreaga lume în ziua de luni a ultimei săptămâni din octombrie, stabilită la inițiativa Asociației Internaționale a Bibliotecarilor Școlari (IASL) în anul 1999, iar din anul 2007 Comitetul IASL a propus și aprobat desfășurarea Lunii Internaționale a Bibliotecilor Școlare (ISLM).
- 25 Octombrie** - Ziua Armatei Române
- 27 Octombrie** - Ziua Internațională a Audiovizualului
- 29 Octombrie** - Ziua Internațională a Internetului

- 2 Noiembrie** - Ziua Internațională a Sfârșitului Abuzurilor asupra Jurnaliștilor; Ziua Internațională a Vegetarienilor
10 Noiembrie - Ziua Internațională a Păcii și Dezvoltării
A treia joi din noiembrie - Ziua Internațională a Filosofiei
13 Noiembrie - Ziua Internațională a Bibliei
16 Noiembrie - Ziua Internațională a Toleranței; Ziua Internațională a Eliminării Violenței asupra Femeii
19 Noiembrie - Ziua Bărbatului
Ziua Internațională a bărbatului Inaugurată în 1999 de UNESCO;
29 Noiembrie - Ziua Internațională a Solidarității cu Poporul Palestinian
1 Decembrie - Ziua Internațională SIDA
3 Decembrie - Ziua Internațională a Persoanelor cu Dizabilități;
10 Decembrie - Ziua Internațională a Drepturilor Omului;
18 Decembrie - Ziua Internațională a Imigranților; Ziua Internațională a Limbii Arabe
31 August-5 septembrie – Apa lumii

Ani culturali în România:

- 2020** – Radu Stanca, Paul Celan, Al. I. Cuza (n.); Ctin. D. Gherea, Al. Macedonski, I. Budai-Deleanu (c.)
2019 - I. D. Sîrbu, dar și Russo, Bălcescu și Filimon
2018 - Anul omagial al unității de credință și de neam și Anul comemorativ al făuritorilor Marii Uniri din 1918”
2017 - Anul Mărăști, Mărășești, Oituz - 100; Anul comemorativ Justinian Patriarhul și al apărătorilor Ortodoxiei” și Anul omagial al iconarilor și pictorilor bisericești; 2017 – Anul Simion Florea Marian; Anul Ovidius.
2016 - Anul George Coșbuc; Anul Cultural Martha Bibescu. Anul dedicat Sfântului Antim Ivireanul; Anul omagial educației religioase a tineretului creștin orthodox
2015 – Anul comemorativ al Sfinților Martiri Brâncoveni
2014 - Anul omagial euharistic (al Sfintei Spovedanii și al Sfintei Împărtășanii)
2013 - Anul omagial al Sfinților Împărați Constantin și Elena
2012 - Anul Caragiale dar și al Basarabiei
2011 - Anul Internațional al Tinerilor Slovaci și Cehi din România

Calendarul evenimentelor și manifestărilor culturale 2016-2017

Ianuarie:

- 1 ianuarie** – Anul Nou; Sfântul Ierarh Vasile cel Mare; Ziua Aderării României la Uniunea Europeană; Brumarul, Emil poet; Ziua mondială a păcii", proclamată de Vatican în anul 1982
4 ianuarie - 1926: Parlamentul votează îndepărtarea prințului Carol (viitorul rege Carol al II-lea) de la succesiune (*Actul de la 4 ianuarie*) și recunoașterea prințului Mihai ca principe moștenitor al României. Pe timpul minoratului lui Mihai s-a instituit o regență formată din patriarhul Miron Cristea, președintele Înaltei Curți de Casație, Gheorghe Buzdugan și prințul Nicolae de Hohenzollern; poeta Farago, Elena (1878–1954)
5 ianuarie - 1859: Adunarea Electivă a Moldovei alege în unanimitate ca domn pe colonelul Alexandru Ioan Cuza, participant la Revoluția de la 1848 și la lupta pentru Unirea Principatelor Române
6 ianuarie - Boboteaza
7 ianuarie – Soborul Sfântului Prooroc Ioan Botezătorul și Înaintemergătorul Domnului; 1917: S-a creat, la Iași, "Comitetul Național al românilor emigranți din Austro-Ungaria",

avându-i în frunte pe Vasile Lucaciu și pe Octavian Goga. Comitetul, alcătuit din 12 membri, a semnat Declarația de război împotriva Austro-Ungariei

8 ianuarie - 1864: Este deschisă Școala preparandală din Iași, sub conducerea lui Titu Maiorescu. Printre cursanții înscriși în anul întâi se află și Ion Creangă

9 ianuarie - 1792: Tratatul de la Iași încheie războiul dintre Rusia și Imperiul Otoman. Rusia obține Crimeea, Oceaș și litoralul Mării Negre până al Nistru

10 ianuarie - Poenaru, Petrache (1799–1875) cărturar, academician, ctitor al învățământului românesc; 1475: Bătălia de la Podul Înalt: Victoria de la Vaslui prin care Ștefan cel Mare, domnul Moldovei, a zdrobit armatele otomane conduse de Suleiman Pașa

11 ianuarie - Ziua Artei Fotografice în România; 1865: A avut loc la Cernăuți prima adunare a "Societății pentru cultura și literatura română din Bucovina"

12 ianuarie - 1878: Războiul de Independență: trupele române, ocupă Smârdanul, punct important în sistemul de apărare al Cetății Vidin

14 ianuarie - 1595: În lupta de la Putineiu, frații Buzești și Radu Calomfirescu, în fruntea unor detașamente ale oștii de țară, i-au înfrânt pe tătarii care invadaseră țara

15 ianuarie - Ziua Culturii Naționale, Ziua Comemorării lui Mihai Eminescu (1850–1889) poet, prozator, publicist, jurnalist, academician; Ziua Caselor Corpului Didactic

18 ianuarie - 1821: Începutul Revoluției de la 1821. Marii boieri: Grigore Brâncoveanu, Grigore Ghica și Barbu Văcărescu, membri ai Comitetului de Oblăduire dar și ai Eteriei încheie o înțelegere cu Tudor Vladimirescu prin care îi făgăduiesc slugerului să-i acorde tot sprijinul pentru ridicarea poporului la luptă

19 ianuarie - Cézanne, Paul (1839–1906) pictor francez; Crimca, Anastasie (c. 1550–1629) cărturar și imnograf

20 ianuarie - 1992: Biblioteca Americană din București devine Centrul Cultural American

23 ianuarie - 1878: Armistițiul din războiul ruso-româno-turc de la 1877-1878. Sfârșitul Războiului de Independență; pictor spaniol Dalí, Salvador (1904–1989)

24 ianuarie - Ziua Unirii Principatelor Române; Adunarea Electivă a Țării Românești îl alege ca Domn pe colonelul Alexandru Ioan Cuza. Unirea Țării Românești cu Moldova (1859); Are loc deschiderea primei Adunări Legislative a României Unite (1862), deschiderea primului Parlament unic al României la București. Domnitorul Al.I.Cuza proclamă în mod solemn, în fața Adunărilor Moldovei și Țării Românești, "Unirea definitivă a Principatelor", iar orașul București este proclamat capitala țării; Eftimiu, Victor (1889–1972) scriitor, academician; Ziua Academiei de Poliție

25 ianuarie – Sfântul Grigore Teologul

26 ianuarie - 1699: Prin Tratatul de pace de la Karlowitz (azi în Serbia), dintre Sfântul Imperiu Roman și cel Imperiul Otoman, Principatul Transilvaniei intră sub stăpânirea Curții de la Viena; 1983; Ziua Mondială a Vănilor sub auspiciile Organizației Mondiale a Vănilor

27 ianuarie - Ziua Internațională de Comemorare a Victimelor Holocaustului

28 ianuarie - Bibescu, Martha (1889–1973) scriitoare; Ziua Internațională a Mobilizării Împotriva Războiului Nuclear, proclamată de Consiliului Mondial al Păcii, sărbătorită din 1966; Ziua Mondială a Protecției Datelor

29 ianuarie - 1947: URSS semnează Tratatul de pace cu România (după a doua conflagrație mondială); Hurmuzachi, Eudoxiu (1812–1874) istoric, om politic, academician; Ziua invenției automobilului

30 ianuarie – Sfinții Trei Ierarhi Vasile, Grigore și Ioan; Ziua mondială de luptă împotriva leprei

31 ianuarie -1844: Emanciparea țiganilor aparținând așezămintelor bisericești și mănăstirilor de către Mihail Sturdza, domnul Moldovei (1834-1849). La 14 ianuarie 1844 au fost eliberați și țiganii robi ai statului;

Februarie:

1 februarie – Ziua Intendenței Militare; Breban, Nicolae scriitor, academician; Grigorescu, Lucian (1894–1965) pictor, academician

2 februarie - Întâmpinarea Domnului; Ciopraga, Constantin (1916–2009) critic și istoric literar, profesor universitar, scriitor, academician; 1852 se naște Ion Luca Caragiale, dramaturg, prozator român

3 februarie - Teodoreanu, Ionel (1897–1954) prozator;

4 februarie - Cârlova, Vasile (1809–1831) poet; Kant, Immanuel (1724–1804) filosof german; Ziua Mondială a Cancerului

5 februarie - Russo, Alecu (1819–1859) scriitor;

6 ianuarie - 1696: Apare, în tipografia instalată la mănăstirea Snagov, prima tipăritură: „Orânduiala slujbei Sfinților Constantin și Elena”. Cartea, publicată sub îngrijirea lui Antim Ivireanul, era dedicată lui Constantin Brâncoveanu.

7 februarie - 1992: în baza Tratatului de la Maastricht s-a constituit Uniunea Europeană

8 februarie – Intrarea Triumfală a lui Alexandru Ioan Cuza în București - 1859; 1907: Răscoala țăranilor din satul Flămânzi, județul Botoșani; Philippide, Alexandru A. (1900–1979) scriitor, traducător, academician;

11 februarie - 1866: Alexandru Ioan Cuza, domnitorul României, este silit să abdice, ca urmare a conjurației pregătite de coaliția dintre conservatori și liberal–radicali ("monstruoasa coaliție"); Ziua Internațională a Bolnavilor (proclamată la 13 mai 1992, din inițiativa Papei Ioan Paul al II-lea)

12 februarie - Cazimir, Otilia (1894–1967) poetă; moare în 1804: Immanuel Kant, filosof german (n. 1724)

13 februarie – în 1935: moare Ion Bianu, filolog român, fondatorul și organizatorul Bibliotecii Academiei (n. 1856); 1853: Medicul și ortopedul Charles Gabriel Pravaz a inventat seringă.

14 februarie - 1946: a început să funcționeze primul calculator electronic ENIAC, conceput în 1943, la Universitatea din Pennsylvania; Ziua Sfântului Valentin, Ziua Darurilor și a Iubirii, sărbătorită mai ales în Europa Occidentală și în SUA

15 februarie - Urechia, Vasile Alexandrescu (1834 –1901) istoric, scriitor, om politic, academician; Galilei, Galileo (1564–1642) fizician, matematician, astronom și filosof italian

16 februarie - 1968: România a renunțat la organizarea administrativă tipic sovietică în regiuni și raioane și a reînființat unitatea administrativ-teritorială tradițională: județul; au fost organizate 39 de județe, plus municipiul București

17 februarie - 1850: Domnitorul Barbu Știrbei a dat afișul domnesc privind organizarea școlilor din Țara Românească; 1909: moare Geronimo, lider apaș (n. 1829)

18 februarie - Michelangelo, Buonarroti (1475–1564) sculptor, pictor, arhitect, poet italian; 1930: Descoperirea celei de-a noua planete a sistemului solar – Pluto – de către americanul Clyde Tombaugh de la Observatorul Lowell, aflat la Flagstaff, statul Arizona

19 februarie - 1878: A fost semnat Tratatul de pace ruso–turc de la San Stefano, care încheia războiul ruso–turc, recunoștea independența României, dar sacrifică Dobrogea, care era cedată Rusiei, iar aceasta își rezerva dreptul de a o schimba cu partea Basarabiei detașată la 1856; Constantin Brâncuși (n. 19 februarie 1876, Hobița, Gorj — d. 16 martie 1957, Paris) - sculptor român cu contribuții covârșitoare la înnoirea limbajului și viziunii plastice în sculptura contemporană; Gorovei, Artur (1864–1951) folclorist, etnograf, academician;

20 februarie - 1938: A fost decretată o nouă Constituție, promulgată la 27 februarie 1938, prin care se introducea dictatura regală a lui Carol al II-lea (1930–1940) și sfârșitul regimului

parlamentar; Barbu, Eugen (1924–1993) scriitor, academician; 1882: moare Moș Ion Roată, deputat în Adunarea ad-hoc a Moldovei (n. 1806); Ziua Mondială a Dreptății Sociale

21 februarie - Ziua Internațională a Limbii Materne (UNESCO)

22 februarie - Țițeica, Gheorghe (1873–1939) matematician, academician

23 februarie - 1949: Decret privind aprobarea statutului organizării și funcționării Bisericii Ortodoxe Române

24 februarie - Ziua Dragostei și a Bunăvoinței – Dragobete (Cap de primăvară); 1960: A început procesul intentat pentru crimă de uneltire contra ordinii sociale unor intelectuali acuzați că au citit și răspândit operele lui Mircea Eliade; principalii inculpați erau Constantin Noica, Constantin Dinu Pillat, Al. O. Teodoreanu și Nicolae Steinhardt

25 februarie - 1925: Scaunul Arhiepiscopal și Mitropolitan al Ungro-Vlahiei este ridicat la rangul de Scaun Patriarhal. Miron Cristea devine, în calitatea sa de primat al României, patriarh al Bisericii ortodoxe Române

26 februarie - Ziua Internațională a Spunerii Basmelor; 1829: se naște Levi Strauss, creatorul jeans-ilor (d. 1902)

27 februarie - Ziua Internațională a Ursului Polar

28 februarie – Ziua Protecției Civile; Execuția publică prin tragere pe roată a lui Horia și Cloșca (Alba Iulia-1785); Șincai, Gheorghe (1754–1816) istoric, filolog, traducător și poet;

29 februarie - este a 60-a zi a calendarului gregorian ce apare doar în anii bisecți

Martie:

1 martie – 1837: Ion Creangă, scriitor român (d. 1889); 1788: se naște Gheorghe Asachi, poet, prozator și dramaturg român (d. 1869); Ziua Mărțișorului; Ziua Automobilștilor Militari; 1907: Și-a început activitatea Serviciul de urgență „Salvarea” din inițiativa dr. Mina Minovici; Ziua Mondială a Protecției Civile

2 martie - 1716: Apare lucrarea lui Dimitrie Cantemir, *Descriptio Moldaviae*, prima monografie geografică la români, scrisă în limba latină, la cererea Academiei din Berlin. Lucrarea este alcătuită din trei părți și este însoțită de prima hartă a Moldovei

3 martie - 1907: Răscoalele țărănești din 1907: A avut loc prima mare ciocnire dintre răsculați și armată, la Pașcani. Țăranii arestați au fost eliberați de către muncitorii cefești de la depoul local; Ziua Mondială a Scriitorilor

4 martie - 1907: Răscoala țărănească din 1907: Peste 2000 de țărani răsculați pătrund în Botoșani, unde au loc ciocniri sîngeroase cu armata; Ziua mondială de Rugăciune a Femeilor (inițiată de femeile palestiniene în anul 1991); Ziua Internațională a Cititului cu Voce Tare

5 martie - 1919: Decret-lege privind adoptarea calendarului gregorian, începând de la 1 aprilie 1919 (stil vechi), care a devenit 14 aprilie (stil nou); Ziua Mondială a Eficienței Energetice

6 martie - 1869: Dimitri Mendeleev prezintă prima varianta a tabelului periodic al elementelor Societății Ruse de Chimie; 1883: Legea pentru aderarea României la Convenția Internațională a Metrului, încheiată, la Paris, la 8/20 mai 1875; 1897: A intrat în vigoare Legea repausului în zilele de duminică și sărbători. Potrivit legii, era liberă doar dimineața de duminică și alte 14 sărbători pe an; 1945: Instaurarea guvernului dr. Petru Groza (sub presiunea militară sovietică, regele Mihai I este nevoit să accepte numirea lui Petru Groza ca prim ministru; acesta formează un nou guvern, în care ministerele cheie erau deținute de comuniști)

7 martie - 1939: În România începe guvernarea Armand Călinescu (7 martie - 21 septembrie 1939)

8 martie -1911: Ziua Internațională a Femeii este lansată pentru prima dată în Copenhaga, Danemarca, de Clara Zetkin, liderul femeilor din Partidul Social Democratic din Germania;

1945: Guvernul român a adresat guvernului sovietic o telegramă în care solicita reintegrarea nordului Transilvaniei la România, teritoriul fiind oficial parte a Ungariei, ca urmare a Dictatului de la Viena din 1940. În telegrama de răspuns, din 9 martie 1945, I.V.Stalin consimte la reinstalarea administrației românești în N-E Transilvaniei

9 martie – Sfinții 40 de Mucenici din Sevastia; Restabilirea Administrației Românești în Partea de Nord-Vest a Transilvaniei (1945); Antipa, Grigore (1867–1944) biolog, academician; 70 ani de la moarte; Taras, Sevchenko (1814-1861) poet, prozator, pictor ucrainean; Ziua Deținuților Politici Anticomuniști din perioada 1944-1989 (prin Legea 247 din 5 decembrie 2011)

10 martie - 1920: Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române hotărăște ca în Ziua Înălțării Domnului să se officieze slujba parastasului și pomenirea eroilor în toată țara. Pomenirea eroilor va fi interzisă din 1948; 1861: moare Taras Șevchenko, poet ucrainean (n. 1814)

11 martie - Ziua Europeană a Victimelor Terorismului

12 martie -1907: Răscoala țăranilor atinge apogeul în Muntenia și Oltenia. Demisia guvernului conservator prezidat de Gheorghe Cantacuzino. Se formează un guvern liberal în frunte cu Dimitrie A. Sturdza (cu I.I.C. Brătianu la Ministerul de Interne și cu generalul Al. Averescu la Ministerul de Război).

13 martie - 1945: A avut loc, la Cluj, ședința solemnă a guvernului României cu prilejul instituirii administrației românești asupra întregii Transilvanii; 1907: se naște Mircea Eliade, prozator, istoric al religiilor, romancier, eseist român, stabilit în Franța (d. 1986)

14 martie – România se proclamă Regat (1881); Macedonski, Alexandru (1854–1920) scriitor; Paleologu, Alexandru (1919–2005) scriitor, critic literar, om politic, diplomat; 1895: Regele Carol I al României inaugurează Biblioteca Centrală Universitară din București; 1879: se naște Albert Einstein, fizician americano-elvețian de etnie evreiască, laureat al Premiului Nobel pentru fizică (d. 1955)

15 martie -Ziua Mondială a Drepturilor Consumatorilor; Ziua Internațională Împotriva Violenței Poliției; Ziua Maghiarilor de Pretutindeni

16 martie 1815: moare Ioan Piuriu-Molnar, cărturar iluminist român (n. 1749)

17 martie - 1819: se naste Alecu Russo, poet, prozator, eseist, critic literar român (d. 1859)

18 martie - 1906: Traian Vuia realizează, la Paris, primul zbor din Europa cu un aparat mai greu decât aerul, condus exclusiv prin mijloace proprii de bord; 1921: Bartolomeu Valeriu Anania, mitropolit al Clujului, Albei, Crișanei și Maramureșului (din 2005), poet, dramaturg și prozator român (d. 2011)

19 martie - Ziua Tatălui în Spania; Dima, Alexandru (1905–1979) critic și istoric literar, academician

20 martie - 1820: Alexandru Ioan Cuza, primul domnitor al Principatelor Unite (d. 1873); 1886: George Topîrceanu, poet român (d. 1937); Ziua Internațională a Francofoniei; Ziua Internațională a Teatrului pentru Copii și Tineret; Ziua internațională a fericirii (proclamată de Adunarea Generală a ONU în rezoluția 66/281 din 12 iulie 2012)

21 martie - Ziua mondială a Teatrului de Păpuși; Ziua Internațională a Poeziei; Ziua Internațională a Copiilor Străzii; Ziua Internațională a Sindromului Down; Ziua Internațională de luptă pentru eliminarea discriminării rasiale; Ziua Internațională de Combatere a Insomniei

22 martie - Densusianu, Ovid-Aron (1904–1985) prozator; Ziua Mondială a Apei

23 martie - 1898: Se adoptă Legea învățământului secundar și superior, elaborată de Spiru Haret și C. Dimitrescu-Iași, care instituie învățământul secundar de opt clase, în două cicluri (inferior și superior) și în secții (modernă, reală și clasică), gimnazii și școli normale și organizează mai temeinic învățământul superior; Ziua Mondială a Meteorologiei

24 martie - Ziua mondială a Luptei Împotriva Tuberculozei Epidemice; 1714: În urma conflictului dintre Constantin Brâncoveanu și boierii Cantacuzini, domnul, reclamat la Poartă, este mazilit. Fiul stolnicului Constantin Cantacuzino, Ștefan, capătă domnia

25 martie - Buna Vestire; Înființarea Uniunii Scriitorilor din România; 1882: Mitropolitul primat al Ungrovlahiei, Calinic Miculescu, săvârșește în premieră la București sfințirea marelui mir, pas care a însemnat autocefalia (independența) Bisericii Ortodoxe Române față de Patriarhia de Constantinopol. Patriarhia de Constantinopol a recunoscut explicit autocefalia Bisericii Ortodoxe Române în 25 aprilie 1885; 1997: Prin Ordonanța de Guvern 20/1997, pe întreg teritoriul României ora de vară este corelată cu orarul de vară practicat în statele Uniunii Europene. Astfel, din ultima duminică a lunii martie, ora 03:00 devine ora 04:00 (ora oficială a României trece de la GMT+2 la GMT+3). Orarul de vară se aplică până în ultima duminică a lunii octombrie; Ziua Poliției

26 martie - 1881: Domnitorul Carol I al Principatelor Române a fost proclamat primul rege al României

27 martie – Sărbătoare națională Ziua Unirii Basarabiei cu România (din 2017): Are loc Unirea Republicii Democratice Moldovenești (Basarabia) cu România, prin decizia Sfatului Țării (27 martie/9 aprilie 1918); Ziua Mondială a Teatrului și Ziua Solidarității Artiștilor

28 martie - Ionescu, Eugen (Eugène Ionesco) (1909–1994) scriitor de limba franceza originar din România, membru al Academiei Franceze; 1791: *Supplex Libellus Valachorum* – cel dintâi program politic al românilor din Transilvania – este trimis Curții din Viena; 1923: Este promulgată prin decret regal Constituția României Mari, votată de Parlamentul României la 26 martie 1923, una dintre cele mai avansate și democratice constituții din Europa aceluși timp; Ziua Internațională pentru Comemorarea Victimelor Accidentelor de Muncă

29 martie – 1830: Conform Tratatului de pace ruso-turc de la Adrianopol, au început lucrările Comisiei pentru delimitarea granițelor dunărene dintre Principatele române și Imperiul otoman. Fostele raiale Brăila, Giurgiu, Turnu, împreună cu 30 de insule din Dunăre au fost efectiv reanexate Țării Românești. Lacul Brateș a revenit Moldovei; România devine membră N.A.T.O. (2004)

30 martie - Steinhardt, Nicolae (1912–1989) scriitor, eseist, traducător; Verlaine, Paul (1844–1896) poet francez; Debutul poetului George Bacovia, în “Literatorul”, cu poezia “Și toate”; 1830: S-au încheiat lucrările de redactare a Regulamentelor Organice, considerate primele acte constituționale de pe teritoriul României (Pedeapsa cu moartea va fi desființată); 1945: A fost promulgată Legea nr. 271 pentru purificarea administrației publice, învățământului, presei, instituțiilor de presă. Această lege a fost folosită pentru a elimina din viața publică numeroși intelectuali de valoare

31 martie - 1437: A izbucnit răscoala țărănească de la Bobâlna; 1877: Războiul de independență: Guvernul României a hotărât mobilizarea generală a armatei; 1933: se naște Nichita Stănescu, poet român (d. 1983)

Aprilie:

1 aprilie - Ziua Internațională a Păsărilor; Ziua Mondială a Păcalelilor; Ziua Națională de Cinstire a Memoriei Românilor - Victime ale Masacrelor de la Fântâna Albă și alte zone, ale deportărilor, ale foametei și ale altor forme de represiune organizate de regimul totalitar sovietic în Ținutul Herța, nordul Bucovinei și întreaga Basarabie; 1859: Dubla alegere a lui Alexandru Ioan Cuza ca domn al Munteniei și Moldovei a fost recunoscută de Franța, Marea Britanie, Rusia, Prusia și Regatul Sardiniei, în cadrul Conferinței reprezentanților puterilor garante de la Paris

- 2 aprilie** - Ziua Internațională a Cărții pentru Copii; Ziua Internațională de Conștientizare a Autismului, promulgată de Adunarea Generală a ONU în 2007
- 3 aprilie** - Ziua Trupelor Române de Jandarmi; Băncilă, Octav (1872–1944) pictor
- 4 aprilie** - 1850: Domnitorul Grigore Alexandru Ghica a înființat Corpul Jandarmilor.
- 5 aprilie** - Ziua Automobilistului;
- 6 aprilie** - Carianopol, Virgil (1908–1984) poet; 1749: Constantin Mavrocordat abolește șerbia în Moldova prin redefinirea statutului vecinilor care nu mai sunt considerați robi, ci țărani fără pământ. Anterior, la 5 august 1746, se instituiseră aceeași reformă în Muntenia, desființând rumânia;
- 7 aprilie** - Ziua Mondială a Sănătății (din 1950);
- 8 aprilie** - Sărbătoarea Etniei Romilor din România și Ziua Internațională a Rromilor (din 1971);
- 9 aprilie** - 1940: Al doilea război mondial: Germania invadează Danemarca și Norvegia;
- 10 aprilie** - Ziua fraților; Papp, Ioan P. (1878–1959) jurist, academician; 1877: În cadrul Războiului de Independență, România întrerupe relațiile diplomatice cu Turcia
- 11 aprilie** - Ghika, Alexandru (1902–1964) matematician, academician; Minulescu, Ion (1881–1944) poet, prozator, dramaturg; 70 ani de la moarte; Nenițescu, Ioan S. (1854–1901) poet, publicist, academician; 160 ani de la naștere; 1680: Apare, la Iași, *Psaltirea de-nțăles a sfântului împărat proroc David*, cu text slavo-român, tradusă de Dosoftei, mitropolitul Moldovei (cunoscută sub denumirea de Psaltirea slavo-română); Ziua Internațională a Celor Eliberați din Lagărele de Concentrare Fasciste;
- 12 aprilie** - Ziua Mondială a Aviației și Cosmonauticii; 1877: A început războiul ruso-turc. România a permis trecerea trupelor rusești pe teritoriul său. Turcii au bombardat localitățile românești de la Dunăre
- 13 aprilie** - Heaney, Seamus (1939–2013) scriitor irlandez, laureat Nobel; 1885: Promulgarea Legii depozitului legal, prin care orice tipografie era obligată să trimită câte trei exemplare din fiecare tipăritură bibliotecilor centrale din București și Iași, precum și Bibliotecii Academiei Române
- 14 aprilie** - 1919: calendarul pe stil nou a fost introdus de guvernul condus de Ion I. C. Brătianu. În Transilvania calendarul gregorian fusese introdus în anul 1590, iar în Bucovina în anul 1773; 1933: A apărut legea privind crearea Fundațiilor Culturale Regale ale României;
- 15 aprilie** - Vianu, Ion medic și scriitor; 1452: se naște Leonardo da Vinci, pictor, sculptor, inginer și arhitect italian renașcentist (d. 1519)
- 16 aprilie** - Sfintele Paști; Galaction, Gala (1879–1961) prozator, academician; Chaplin, Charles Spencer (1889–1977) actor, regizor și producător englez de film
- 17 aprilie** - 1647: moare Grigore Ureche, cronicar moldovean (n. 1590)
- 18 aprilie** - Ziua Internațională pentru Conservarea Monumentelor; Ziua Mondială a Radioamatorismului; Anatole France, scriitor francez, laureat al Premiului Nobel (d. 1924)
- 19 aprilie** - Matei Basarab (1580–1654) Domn al Țării Românești; Saligny, Anghel (1854–1925) inginer, academician; Byron, George Gordon (1788–1824) poet romantic englez
- 20 aprilie** - Hitler, Adolf (1889–1945) om politic, liderul mișcării naziste, conducător absolut (Führer) al Germaniei; Ziua Internațională a Presei Libere
- 21 aprilie** - 1910: moare Mark Twain, scriitor american (n. 1835)
- 22 aprilie** - Petrescu, Camil (1894–1957) scriitor, academician; Ziua Planetei Pământ
- 23 aprilie** - Sf. Mare Mucenic Gheorghe; Ziua Bibliotecarului din România; Ziua Mondială a Cărții și a Drepturilor de Autor; Ziua Forțelor Terestre; Mihăescu, Gib I. (1894–1935) prozator, dramaturg; Shakespeare, William (1564–1616) poet, dramaturg englez;

24 aprilie - Ziua Mondială a Protecției Animalelor de Laborator; Adăscăliței, Vasile folclorist, eseist
25 aprilie – Ziua Justiției Militare;
26 aprilie - 1775: În urma convenției încheiate între Imperiul Otoman și Austria, Bucovina intră în componența Imperiului Habsburgic; Ziua Mondială a Proprietății Intelectuale
27 aprilie - 1872: moare Ion Heliade Rădulescu, poet, prozator, ziarist și om politic român (n. 1802)
28 aprilie - Ziua Mondială a Siguranței și Sănătății la locul de Muncă
29 aprilie - Ziua Veteranilor de Război; Ziua Internațională a Dansului
30 aprilie - 1896: Se adoptă Legea învățământului primar și normal–primar (Legea Poni). Prin aceeași reglementare se înființează Casa Școalelor, care va avea în atribuție administrarea fondurilor destinate construirii de edificii școlare și achiziționarea mobilierului aferent; Ziua Infanteriei Române; Ziua Logisticii Militare;

Mai:

1 mai - Ziua Internațională a Muncii; Ziua Mondială a Râsului (2011); Zarifopol, Paul (1874–1934) istoric, critic literar, publicist, eseist; Philippide, Alexandru (1859–1933) filolog, lingvist, academician; 1831: Se înființează, la București, Arhivele Statului din Țara Românească. 1865: Intră în vigoare Codul Penal (aprobat de domnitorul Alexandru Ioan Cuza la 21 aprilie/3 mai 1864)
2 mai - Ziua Națională a Tineretului
3 mai – a doua Adunare Națională de pe Câmpia Libertății de la Blaj (3-5 mai 1848); Ziua Mondială a Libertății Presei; Ziua Mondială a Astmului (prima zi de marți din luna mai)
4 mai - Ziua Națională a Inimii în România;
5 mai - Ziua Internațională a Moșelor
6 mai - 1639: A fost încheiată construcția Bisericii „Trei Ierarhi” din Iași, ctitorie a domnitorului Vasile Lupu; aici se află mormintele lui Alexandru Ioan Cuza, Dimitrie Cantemir și Vasile Lupu; 1885: A fost emis un decret regal privind aprobarea tomos–ului prin care Patriarhia din Constantinopol recunoștea Biserica Regatului României ca autocefală.
7 mai - 1938: moare Octavian Goga, poet, dramaturg, om politic român (n. 1881)
8 mai - Ziua Mondială a Crucii Roșii; Filitti, Ioan Constantin (1879–1945) istoric, jurist, diplomat, academician
9 mai - 1877: Mihail Kogălniceanu citește în Adunarea Deputaților Declarația de Independență a României. Această zi va deveni Ziua Independenței în România; Ziua Victoriei Colaliției Națiunilor Unite asupra Fascismului; Ziua Europei
10 mai – Zi Națională - Ziua Regalității: se marchează trei momente istorice – începutul domniei lui Carol I de Hohenzollern–Sigmaringen; este încoronat Rege al României (1881–1914) după ce anterior fusese Principe al României (1866–1881) și independența de stat; Ziua Păsărilor și a Arborilor în România
11 mai - Ziua Adolescentului (a doua duminică a lunii mai); Ziua Tatălui (a doua duminică a lunii mai)
12 mai - Ziua Internațională a Asistentelor Medicale; Raicu, Lucian (1934–2006) scriitor, critic literar
13 mai - Ziua Internațională a Dorului; 1806: moare Samuil Micu, istoric, reprezentant de seamă al Școlii Ardelene (n. 1745)
14 mai - Ziua Dreptului Internațional Umanitar; Ziua Mondială a Lumânărilor Aprinse (comemorarea victimelor SIDA)
15 mai - Ziua Internațională a Familiei; Ziua Internațională a Latinității; Ziua medicului veterinar; Ziua Poliției Militare; 1868: Pronunciamentul de la Blaj prin care s-a cerut

autonomia Transilvaniei și repunerea în vigoare a legii prin care limba română a fost declarată limbă oficială în Transilvania alături de maghiară și germană

16 mai - 1812: A fost semnată Pacea de la București prin care se încheia războiul ruso-turc (1806–1812). Basarabia intră în componența Rusiei; Barnuțiu, Simion (1808–1864) istoric, filozof, om politic

17 mai – Așezarea în cripta din Parcul Carol a Eroului Necunoscut din Războiul Întregirii(1923); Ziua Mondială a Telecomunicațiilor și a Societății Informaționale, începând cu 1969

18 mai - Ziua Internațională a Muzeelor

19 mai - Ziua Mondială de Luptă Împotriva Hepatitei

20 mai - Ziua Internațională a Arborelui; Ziua Internațională a Metrologiei; Coposu, Corneliu (1914–1995) om politic, senator; Balzac, Honoré De (1799–1850) scriitor francez

21 mai – Sfinții Mari Împărați Constantin și Elena; Ziua Chimiștilor Militari; Ziua Mondială a Culturii; Ziua Mondială a Diversității Culturale pentru Dialog și Dezvoltare, stabilită de ONU; Vianu, Tudor (1897–1964) estetician, critic și istoric literar, poet, eseist, academician

22 mai - 1948: Guvernul Petru Groza îi retrage cetățenia regelui Mihai I și altor membri ai familiei regale. În 1997, fostului rege Mihai I se redă cetățenia română; Ziua Internațională a Diversității Biologice; Bacovia, George (1881–1957) poet

23 mai - Ziua Mondială a Broaștelor Țestoase

24 mai - Ziua Europeană a Parcurilor; Eliade, Pompiliu (1869–1914) profesor universitar, istoric literar, academician

25 mai - Ziua Eroilor; Ziua Internațională a Copiilor Dispăruți (din 1983)

26 mai - 1488: Construirea bisericii „Sf. Gheorghe” de la Voroneț, ctitoria lui Ștefan cel Mare.

27 mai - 1600: Mihai Viteazul devine „domn al Țării Românești și al Ardealului și a toată Țara Moldovei”, realizând prima unire politică a celor trei țări române; 1821: moare Tudor Vladimirescu, lider revoluționar român (n. 1780); Ziua Mondială a Comunicațiilor Sociale (marcată la inițiativă Vaticanului)

28 mai - 1864: moare Simion Bărnuțiu, politician român (n. 1808); 1963: moare Ion Agârbiceanu, scriitor român, membru al Academiei Române (n. 1882)

29 mai - Înălțarea Domnului; Ziua Eroilor Români

30 mai – Ziua Gardianului Public

31 mai - Ziua Geniștilor din România; Ziua Rezervistului Militar; Ziua Mondială Fără Tutun

Iunie:

1 iunie - Ziua Internațională a Ocrotirii Copilului; Ziua Mondială a Părinților

2 iunie - Ziua Națională pentru Adopție; 1952: Începe guvernarea lui Gheorghe Gheorghiu-Dej; Caracostea, Dumitru (1879–1964) istoric literar, folclorist, academician

3 iunie - 1922: moare Duiliu Zamfirescu, scriitor român (n. 1858)

4 iunie - 1920: Se încheie Tratatul de la Trianon între Puterile Aliate și Ungaria. Recunoașterea pe plan internațional a unirii Transilvaniei, Banatului, Crișanei și Maramureșului cu România (a intrat în vigoare la 26 iulie 1921); Ziua Internațională a Copiilor - Victime ale Agresiunii (se marchează din 1983, ca urmare a hotărârii Adunării Generale a ONU, din 19 august 1982, în memoria copiilor omorâți în timpul invaziei israeliene în Liban, din 1982)

5 iunie - Ziua Împotriva Violenței asupra Copilului în România; Ziua Învățătorului; Ziua Mondială a Mediului; Lazăr, Gheorghe (1779–1823) cărturar, întemeietorul învățământului modern; Nottara, Constantin I. (1859–1935) actor

6 iunie - 1799: se naște Alexandr Pușkin, poet rus (d. 1837)

- 7 iunie** - Ziua Mondială a Salariului Minim pe Economie
- 8 iunie** - 1930: Parlamentul proclamă pe prințul Carol de Hohenzollern-Sigmaringen ca rege al României sub numele de Carol al II-lea; Ziua Mondială a Oceanelor
- 9 iunie** – 1848: Începutul revoluției pașoptiste în Muntenia. Adunarea de la Islaz. Ion Heliade Rădulescu citește *Proclamația de la Islaz*, programul revoluției din Țara Românească
- 10 iunie** - Ziua Parașutiștilor Militari Români; Baranga, Aurel (1913–1979) dramaturg, poet, prozator; 1912: moare Ion Luca Caragiale, dramaturg, prozator român (n. 1852)
- 11 iunie** - Strauss, Richard (1864–1949) compozitor și dirijor german
- 13 iunie** - 1941: În noaptea de 12 spre 13 iunie au fost deportați din Basarabia și Bucovina de Nord în Siberia peste 31000 locuitori
- 14 iunie** - 1848: Unirea guvernelor constituite la Islaz și București și formarea Guvernului provizoriu al Revoluției de la 1848; Ziua Internațională a Donatorilor de Sânge din anul 2005
- 15 iunie** – moare Eminescu, Mihai (1850–1889) poet, prozator, publicist, jurnalist, academician; 1848: A fost sfințit drapelul național tricolor, adoptat prin decret la 14 iunie de către Guvernul revoluționar de la București; drapelul avea culorile albastru, galben, roșu și avea înscrisă deviza „Dreptate, Frăție”. A doua Adunare populară de la Lugoj a românilor din Banat, a hotărât: înființarea unei armate populare române în frunte cu Eftimie Murgu, introducerea limbii române, recunoașterea naționalității române etc. Marea Adunare de pe Câmpia Filaretului numită apoi Câmpia Libertății, în timpul careia s-a depus jurământul pe Constituție și s-a aprobat constituirea Guvernului provizoriu; Calinescu, Matei (1934–2009) critic și teoretician literar, profesor universitar
- 16 iunie** - Ziua Internațională de Solidaritate cu Popoarele Luptătoare din Africa de Sud – „Ziua Soweto” (proclamată de Adunarea Generală a ONU în memoria victimelor represaliilor rasiste de la Soweto, 16 iunie 1976); Ziua Copilului African (se marchează din 1991, la inițiativa Organizației Unității Africane și a UNICEF); Ziua Mondială a Limbii Rromani, stabilită de UNESCO
- 17 iunie** – Ziua Aviației Militare - „Ziua Aripilor Românești”
- 18 iunie** – Ziua Constructorilor Militari; 1925: S-a votat Legea pentru reglementarea repausului duminical și sărbătorilor legale
- 19 iunie** - Călinescu, George (1899–1965) critic și istoric literar, poet, prozator, academician
- 20 iunie** - Ziua Mondială a Refugiaților (hotărâtă prin rezoluția 55/76 a Adunării Generale a ONU, din 4 decembrie 2000; este marcată din 2001)
- 21 iunie** - Ziua Muzicii Europene; 1848: În revista „Foaie pentru minte, inima și literatură” a apărut poezia „Un răsunet”, de Andrei Mureșanu. Din data de 24 ianuarie 1990, această poezie, pe muzica lui Anton Pann, a devenit Imnul de Stat al României, cunoscut sub titlul „Deșteaptă-te, române!”; Carp, Petre P. (1837–1919) scriitor, politician, prim-ministru al României
- 22 iunie** – Intrarea României în al Doilea Război Mondial (1941); În noaptea de 21- 22 iunie, ora 24.00, Armata Română a declanșat operațiunile militare pentru eliberarea Basarabiei și Bucovinei de Nord de sub ocupația sovietică
- 23 iunie** - Odobescu, Alexandru (1834–1895) scriitor, istoric, academician Papadima, Ovidiu (1909–1996) eseist, istoric literar, cronicar literar și folclorist; Ziua Mondială Olimpică”, ce marchează crearea Comitetului Internațional Olimpic (la Paris, în 23 iunie 1894), dar și decizia acestuia de a relua, în variantă modernă, Jocurile Olimpice. Este și „Ziua Administrației Publice în cadrul Organizației Națiunilor Unite”, menită să evidențieze importanța serviciului public în procesul de dezvoltare a societății. Drept urmare, în România se sărbătorește „Ziua Funcționarului Public”. Mai este și „Ziua Internațională a Sindromului Dravet” (o formă foarte rară și incurabilă de epilepsie), marcată din 2015 pentru cunoașterea bolii, precum și pentru atragerea de fonduri cu ajutorul cărora să se îmbunătățească viața

famiiliilor afectate. Tot astăzi este „Ziua Mondială de Rugăciune pentru Sfințirea Preoților”, care corespunde, în Biserica Romano-Catolică, cu solemnitatea Preasfintei Inimi a lui Iisus; „Ziua Internațională a Văduvelor”, marcată pentru a evidenția nedreptățile cu care se confruntă văduvele din toată lumea și pentru a sensibiliza populația în vederea ajutorării acestora și a copiilor lor. Ziua a fost adoptată de ONU la data de 21 decembrie 2010, cu prilejul celei de-a 65-a Adunări Generale, după ce fusese lansată, în 2005, de Fundația Loomba din Marea Britanie. Data aleasă semnifică ziua în care, în 1945, Shrimati Pushpa Wati Loomba, mama fondatorului Fundației, a rămas văduvă. Din 2011, în România a luat ființă Asociația „Există viață după doliu!”, o asociație caritabilă care oferă consiliere de specialitate, organizează întâlniri de socializare și terapie pentru adulți și copii. Este și Ziua Națională a Marelui Ducat de Luxemburg, unde se celebrează Ziua Oficială a Marelui Duce; „Ziua Suveranității Republicii Moldova”, deoarece, la 23 iunie 1990, Sovietul Suprem al Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești a adoptat „Declarația de Suveranitate”.

24 iunie – Ziua Universală a Iei; Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul; Sânzienele (Drăgaica) – este una dintre cele mai cunoscute serbări câmpenești, Drăgaica fiind o zeiță agrară, protectoare a holdelor semănate și a femeilor măritate (România); Ziua Avocatului Român; 1927: Înființarea Legiunii Arhanghelul Mihail, cunoscută și sub denumirea de Garda de Fier

26 iunie - Ziua Drapelului Național Român (din 1998); Ziua Internațională pentru Sprijinirea Victimelor Torturii; Ziua Internațională Împotriva Abuzului și Traficului Ilicit de Droguri; Foucault, Michel (1926–1984) filosof și istoric francez; Pârvan, Vasile (1882–1927) istoric, arheolog, eseist, profesor universitar, academician

27 iunie - Ziua Internațională a Pescuitului

28 iunie - 1358: Primul privilegiu comercial cunoscut acordat negustorilor brașoveni pentru Țara Românească; se confirmă existența unui drum comercial ce pornea din Transilvania pe Valea Prahovei și pe Valea Buzăului spre Dunăre, cunoscut, mai târziu, sub numele de „drumul Brăilei”; Fotino, George (1896–1969) jurist, istoric, academician

29 iunie - Sfinții Apostoli Petru și Pavel; Bălcescu, Nicolae (1819–1852) istoric, scriitor, om politic, revoluționar; Popescu, Dumitru (1929–2010) teolog, preot ortodox, profesor universitar, academician; Ziua Penitenciarelor; Ziua Dunării

30 iunie - 1934: A avut loc, în Germania, masacrul împotriva liderilor asociațiilor politice rivale lui Hitler („Noaptea cuțitelor lungi”)

Iulie:

1 iulie – Ziua Muzicilor Militare; 1878: S-a încheiat Congresul de pace de la Berlin. Prin Tratatul de pace s-au recunoscut independența României și drepturile ei asupra Dobrogei. Județele Cahul, Bolgrad și Ismail, din sudul Basarabiei, aflate în componența României, sunt încorporate Imperiului Țarist

2 iulie - Sfântul Voievod Ștefan cel Mare (1434–1504) Domn al Moldovei (între anii 1457 și 1504); Gârleanu, Emil (1878–1914) prozator, publicist; Ziua Justiției Române (prima duminică a lunii iulie); Ziua Internațională a Ziaristului Sportiv; 1934: Noaptea cuțitelor lungi se termină cu moartea lui Ernst Röhm

4 iulie - 1864: Decret domnesc privind înființarea Universității din București, care reunea într-un singur corp facultățile de Drept, Științe și Litere. Primul rector a fost juristul Gh. Costaforu. (4/16); Ziua Independenței Statelor Unite ale Americii

5 iulie - 1941: Brigăzile 1 și 4 Mixte din cadrul Armatei Române au eliberat orașul Cernăuți

6 iulie - 1883: moare Ciprian Porumbescu, compozitor și dirijor român (n. 1853); Vineanu, Ion (1895–1964) poet;

7 iulie - 1886: se naște Ion Hartulary-Darclée, compozitor român (d. 1969)

- 8 iulie** - 1868: A apărut, la Iași, manualul lui Ion Creangă *Metodă nouă de scriere și citire pentru anul clasei I-a primare*
- 9 iulie** - 1600: Mihai Viteazul a întemeiat Mitropolia românească din Transilvania.
- 10 iulie** - 1871: se naște Marcel Proust, scriitor francez (d. 1922)
- 11 iulie** – 1917: Primul război mondial: Bătălia de la Mărăști. Armata a II-a română, comandată de generalul Alexandru Averescu, înfrânge armata germană (11 iulie – 19 iulie); Ziua Mondială a Populației. A fost declarată ca zi internațională de către Organizația Națiunilor Unite în 1987, când populația lumii a atins pragul de 5 miliarde
- 12 iulie** - 1859: Alexandru Ioan Cuza înființează Oficiul Central de Statistică Administrativă precursor al actualului; 1909: se naște Constantin Noica, filosof și eseist român (d. 1988); 1912: se naște Nicolae Steinhardt, monah și scriitor român (d. 1989)
- 13 iulie** – 1932: moare Dimitrie Paciurea, sculptor român (n. 1873)
- 14 iulie** – Ziua Transmisioniștilor Militari; Pop, Emil (1897–1974) botanist, academician; 225 ani de la începutul Revoluției franceze
- 15 iulie** - Ziua Mărcii Poștale Românești; 1858: Au fost tipărite în Moldova, primele mărci poștale. Acestea erau vestitele "Cap de bour" a căror primă emisiune cuprindea patru timbre; Cehov, Anton Pavlovici (1860–1904) scriitor rus
- 16 iulie** - 1544: Filip Moldoveanul a tipărit la Sibiu *Catehismul românesc*, prima carte tipărită în limba română
- 17 iulie** - 1931: Legea privind autonomia universitară în România. Legea prevedea și transformarea "Conservatorului de Muzică și Artă Dramatică" în "Academia de Muzică și Artă Dramatică".
- 18 iulie** - 1711: Marea confruntare de la Stănilești dintre forțele ruso-române, conduse de țarul Petru I al Rusiei și de Dimitrie Cantemir, domnul Moldovei, și cele otomane. Victoria turcilor a obligat pe Cantemir să-și părăsească tronul și să se refugieze în Rusia, unde a devenit consilierul țarului
- 19 iulie** - 1877: Marele Duce Nicolae, comandantul suprem al armatelor rusești, a adresat principelui Carol o telegramă cifrată în care, relatându-i despre înfrângerea suferită de trupele rusești în cea de-a doua bătălie de la Plevna, i-a cerut cu insistență ajutorul. Primele unități ale Armatei Române au trecut Dunărea și au luat în primire paza podului de vase Zimnicea-Svistov. (19/31)
- 20 iulie** – Sfântul Prooroc Ilie Tesviteanul; Ziua Aviației Române (pionierii aviației românești l-au ales, în 1913, ca „patron” al aviației pe Sf. Măritul Prooroc Ilie Tesviteanul). La 17 iunie se sărbătorește „Ziua Aripilor Românești”, pentru a marca primul zbor efectuat, în anul 1910, de către Aurel Vlaicu cu un aparat construit de el; Ziua Energeticianului, marcată din 1992 de lucrătorii din sectorul energetic în ziua de Sf. Ilie; Ziua Șahului; Neil Armstrong a coborât pe suprafața Lunii
- 21 iulie** - Biberi, Ion (1904–1990) prozator, eseist, critic literar; Alecsandri, Vasile (1821–1890) scriitor, om politic, academician
- 22 iulie** - 1456: Strălucită victorie, la Belgrad, a lui Iancu de Hunedoara, voievod al Transilvaniei, împotriva puternicei armate otomane conduse de Mahomed al II-lea, cuceritorul Constantinopolului. În urma acestei victorii, Papa Calixt al III-lea l-a caracterizat pe Iancu de Hunedoara drept „atletul cel mai puternic – unic – al lui Christos”.
- 23 iulie** – Ziua Presei Militare; Adamescu, Gheorghe (1869–1942) istoric literar, bibliograf, publicist, academician; 1862: Serviciul de poștă a intrat în administrația statului; s-a înființat Direcția Centrală a Poștelor. (23 iulie/4 august)
- 24 iulie** - Noica, Constantin (1909–1987) filosof, eseist, publicist, academician; Ziua Granicerilor Români – Ziua Poliției de Frontieră - 1864: Domnitorul Alexandru Ioan Cuza i-a

unificat pe grănicerii munteni și moldoveni, punând bazele instituției moderne de pază a frontierelor țării.

25 iulie – Ziua Radiolocației;

26 iulie – Ziua Arhivelor Militare; Baltag, Cezar (1939–1997) poet, publicist și traducător;

27 iulie - 1956: România devine membru al Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO), fondată în 1945;

28 iulie - declanșarea Primului Război Mondial; n. Babeș, Victor (1854–1926) medic, bacteriolog, academician;

29 iulie - Ziua Imnului Național al României, „Deșteaptă-te Române!” (sărbătorită, anual, începând din 1998, ca urmare a unei hotărâri a Senatului României, din 18 mai 1998). 1848: În parcul Zăvoi din Râmnicu Vâlcea, în fața unei numeroase asistențe, după ce s-a citit noua Constituție, un grup de tineri, avându-l în frunte pe Anton Pann, a intonat pentru prima oară imnul Revoluției pașoptiste "Deșteaptă-te, române", devenit după Revoluția anticomunistă din 1989 imnul național al României

30 iulie -Teodoreanu, Alexandru Osvald (PĂSTOREL) (1894–1964) scriitor;

31 iulie - 1919: A doua renunțare la tron a Prințului Carol al României (revenit la 20 februarie 1920)

August:

1 august - Ziua Tanchiștilor; 1714: Dimitrie Cantemir a devenit primul român, membru al unui înalt for științific internațional (Academia din Berlin)

2 august - 1940: Stalin semnează un decret abuziv (fără niciun fel de consultare a locuitorilor regiunii) de crearea a Republicii Sovietice Socialiste Moldovenească pe o parte din pământul românesc ocupat cu forța de Armata Roșie; Ziua Surorii

3 august - Lovinescu, Vasile (1905–1984) critic literar, dramaturg, filosof; Micle, Veronica (1850–1889) poetă; 1919: Armata română intră în Timișoara și aduce o mare contribuție la reîntregirea teritoriilor românești (vezi și 4 august - în unele surse figurează 3 august ca data intrării în Budapesta).

4 august - 1914: Izbucnirea primului război mondial: Germania invadează Belgia; ca răspuns, Marea Britanie declară război Germaniei. Statele Unite își proclamă neutralitatea.

5 august - 1895: Friedrich Engels, filosof și militant socialist german (n. 1820)

6 august - Schimbarea la Față a Domnului; Băcescu, Mihai (1908–1999) zoolog, oceanolog, academician; Istrati, Panait (1884–1935) prozator; 1867: S-a înființat Biblioteca Academiei Române.

7 august - Cuv. Teodora de la Sihla

8 august - 1826: Mitropolitul Moldovei, Veniamin Costachi hotărăște ridicarea Catedralei mitropolitane de la Iași, unde din anul 1889 se află racla cu cinstitele moaște ale Cuvioasei Parascheva, ocrotitoarea Moldovei

9 august - 1601: Mihai Viteazul, domnitor al celor trei provincii românești, asasinat la 3 km sud de Turda din ordinul fostului său aliat, generalul G.Basta

10 august - 1913: Are loc Pacea de la București, care consfințește sfârșitul războiului și înfrângerea Bulgariei. Grecia și Serbia își împart Macedonia, iar România anexează Cadrilaterul

11 august - 106: O diplomă militară romană, descoperită la Porolissum, atesta că, la această dată, se constituise provincia romană imperială Dacia

12 august - Ziua Internațională a Tinerilor; Mihai Viteazul a înfrânt oastea otomană condusă de marele vizir Sinan Pașa; Pacea, Ion (1924–1999) pictor, academician

13 august - Ziua stângacilor (din 1996); 1595: Bătălia de la Călugăreni

14 august – Intrarea României în Primul Război Mondial (14/15 august 1916)

- 15 august** - Adormirea Maicii Domnului; Ziua Marinei Române; 1947: În România se adoptă o nouă reformă monetară. În sume limitate, în funcție de profesia deținătorilor, schimbarea banilor s-a făcut la raportul de 20.000 lei vechi pentru 1 leu nou. Familiile de țărani puteau schimba cel mai mult: 5 milioane de lei, iar dacă aveau dovada că au livrat statului cota de produse mai aveau voie să schimbe în plus 2,5 milioane. Urmau apoi salariații, pensionarii și cei cu profesii liberale recunoscute oficial, cu 3 milioane de lei. Restul a avut dreptul să schimbe 1,5 milioane de lei vechi. Sumele neschimbate s-au blocat în conturi
- 16 august** - Sf. Martiri Brâncoveni: Constantin Vodă cu cei 4 fii ai săi: Constantin, Ștefan, Radu, Matei și sfetnicul Ianache; Buzatu, Dumitru poet, profesor
- 17 august** - Ralea, Mihail (1896–1964) sociolog, psiholog, eseist, om politic, academician;
- 18 august** - Stefanelli, Teodor V. (1849–1920) istoric, scriitor, academician; 1850: moare Honoré de Balzac, scriitor francez (n. 1799)
- 19 august** - Parhon, Constantin I. (1874–1969) medic, academician; Sîntimbreanu, Mircea (1926–1999) scriitor, scenarist și producător de film; 1917: În cadrul bătăliei de la Mărășești a avut loc atacul "cămășilor albe" din Regimentul 32 Infanterie "Mircea"
- 20 august** - Bratianu, Ionel I.C. (1864–1927) om politic, academician
- 21 august** – Ziua Medicinii Militare Românești. 1862: domnitorul Alexandru Ioan Cuza a semnat actul de înființare a corpului de ofițeri sanitari. Prin Înaltul Decret Românesc nr. 4629 a luat ființă Corpul Ofițerilor Sanitari din Armată, atestându-se astfel medicina militară ca element specializat pentru asigurarea sănătății efectivelor militare; 1945: Regele Mihai I a somat guvernul dr. Petru Groza să demisioneze. În urma refuzului primit, a hotărât să nu mai semneze decretele de legi („greva regală”)
- 22 august** – d. Alecsandri, Vasile (1821–1890) scriitor, om politic, academician; 1884: Panait Istrati (Gherasim Istrate), scriitor român (d. 1953)
- 23 august** – Moare Ecaterina Teodoroiu, eroina de la Jiu (1917); includerea României în sfera de influență sovietică, prin ieșirea României din Axă și întoarcerea armelor împotriva Germaniei hitleriste (Pactul Ribbentrop-Molotov (1939). Sărbătoare națională între anii 1948–1989; Ziua Internațională a comemorării comerțului cu sclavi și a abolirii acestuia;
- 24 august** - 1884: moare Carol Davila, medic român de origine franceză (n. 1828)
- 26 august** - Davila, Carol (1828–1884) medic român de origine franceză
- 27 august** – Ziua Națională a Republicii Moldova; România declară război Austro-Ungariei și intră în Primul Război Mondial (1916); 1877: A avut loc primul atac al trupelor române. Misiunea de asalt și cucerire a avanpostului otoman, din fața redutei Grivița-I din sistemul de apărare a Plevnei, este încredințată Regimentului 13 dorobanți, comandat de locotenent-colonelul Ion Petrovici și altor subunități din cadrul Diviziei a 4-a infanterie. Cucerirea acestui avanpost fortificat se înscrie ca o primă victorie a Armatei române. Pentru succesul raportat, drapelul de luptă al Regimentului 13 dorobanți este distins cu Ordinul "Steaua României". De asemenea, se acordă unor ofițeri și soldați din subunitățile participante la atac Ordinul "Steaua României", precum și medalia "Virtutea militară"
- 28 august** - Ojog-Brasoveanu, Rodica (1939–2002) scriitoare; 1804: La 28 august/9 septembrie 1804, un puternic incendiu a distrus o parte a Bucureștiului. După aceasta s-au luat primele măsuri de aliniere a străzilor orașului.
- 29 august** – Tăierea Capului Sfântului Ioan Botezătorul; 1936: În urma presiunilor cercurilor guvernamentale din Germania și Italia, Nicolae Titulescu este înlăturat de la conducerea Ministerului de Externe al României
- 30 august** – 1877: Asaltul armatei române asupra redutei turcești Plevna III, în timpul războiului pentru independență; E încheiat Dictatul de la Viena în urma căruia România cedează Ungariei nord-vestul Transilvaniei (1940); 1948: A fost creată "Direcția Generală a

Securității Poporului" (Securitatea); Lepădatu, Alexandru (1876–1954) istoric și om politic, președinte al Academiei Române

31 august - Ziua Limbii Române (Legea nr. 53/2013); 1870: se naște Maria Montessori, medic și pedagog italian (d. 1952)

Septembrie:

1 septembrie – Începutul anului bisericesc; Ziua Informaticienilor Militari; Ziua diplomației române; Rebreanu, Liviu (1885–1944) prozator, academician; Donici, Nicolae N. (1874–1956) astronom, academician; Conta, Iosif (1924–2006) dirijor; Ziua Rezervației Biosferei "Delta Dunării"

2 septembrie - 1848: A treia Adunare națională de la Blaj (60000 de participanți) declară că nu recunoaște "uniunea" Transilvaniei cu Ungaria și reafirmă revendicările țărănimii iobage. Se formează oastea populară sub conducerea lui Avram Iancu.

3 septembrie - 1953: A intrat în vigoare "Convenția Europeană a Drepturilor Omului". Convenția și a fost semnată la Roma pe 4 noiembrie 1950; Drâmba, Ovidiu istoric literar, eseist, profesor universitar

4 septembrie - Hațieganu, Iuliu (1885–1959) medic, academician

5 septembrie - 1944: Armata a IV-a română oprește ofensiva germano-ungară din centrul Transilvaniei

6 septembrie - 1940: După instaurarea guvernului militar-legionar condus de Ion Antonescu, regele Carol al II-lea abdică în favoarea fiului său, Mihai. Începe cea de-a doua domnie a lui Mihai I (1940-1947); Filimon, Nicolae (1819–1865) prozator; 1972 moare George Baiculescu, bibliograf și istoric literar (n. 1900)

7 septembrie - 1907: Bogdan Petriceicu-Hașdeu, enciclopedist, jurist, lingvist, istoric, om politic și scriitor român (n. 1836); Vasiliu, Emanuel (1929–2001) lingvist, academician

8 septembrie - Nașterea Maicii Domnului; Ziua Internațională a Alfabetizării. se marchează din anul 1966, la inițiativa Congresului mondial pentru lichidarea analfabetismului desfășurat la Teheran, în septembrie 1965. La 19 decembrie 2001, Adunarea Generală a ONU a proclamat, prin Rezoluția 56/116, perioada 2003-2012 Deceniul ONU pentru alfabetizare: educație pentru toți; Ziua Petrolistului Român. (sărbătorită, din 1990, la inițiativa Federației Sindicatelor Libere și Independente Petrom); se desfășoară sub patronajul Sfintei Maria, aleasă drept protectoare a petroliștilor

9 septembrie - 1940: Asasinatele hortyste din comuna Treznea, județul Salaj. Au fost uciși sau răniți 263 de români; drama populației românești din Transilvania de Nord-Est a continuat și în celelalte zile, în perioada 1 septembrie 1940 - 1 septembrie 1942, fiind asasinați 991 de români (asasinați în noaptea de 13-14 septembrie 156 de români); Ziua mondială a frumuseții – Se marchează la inițiativa Comitetului Internațional al esteticii și cosmeticii (SIDESKO)

10 septembrie - 1709: Antioh Cantemir, poet de limba rusă, fiul domnitorului Dimitrie Cantemir (d. 1744)

11 septembrie - 1867: După îndelungi dezbateri, "Societatea Academică" a adoptat proiectul de ortografie susținut de Timotei Cipariu, "bazat pe principiul etimologic temperat cu cel fonetic și caracterizat prin lipsa semnelor diacritice la vocalele și consoanele ce reprezintă sunetele modificate, după necesități fonetice, față de cele de origine" (11/23)

12 septembrie - 1944: La Moscova, a fost semnată Convenția de armistițiu dintre guvernul român și guvernele Națiunilor Unite prin care se consfințea starea de fapt a ieșirii României din războiul împotriva Națiunilor Unite și întoarcerea armelor împotriva Germaniei naziste

13 septembrie - Ziua Pompierilor din România. 1848: O companie românească de pompieri a încercat o ultimă tentativă de apărare a revoluției de la 1848 din Țara Românească împotriva intervenției otomane în bătălia din Dealul Spirii

14 septembrie - Înălțarea Sf. Cruci; Ziua Inginerului Român; 1940: A început guvernarea Ion Antonescu. Generalul Antonescu este conducatorul Statului român și președinte al Consiliului de Miniștri. Horia Sima este numit ministru secretar de Stat, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri. Prin decret regal, România este proclamată „Stat național-legionar”. Ziua Muntelui – marchează data tradițională a încheierii pășunatului anual în Carpații României

15 septembrie - Ziua Internațională a Democrației. marcată pe baza unei rezoluții a Adunării Generale a ONU; la 16 septembrie 1987 a fost semnat, la Montreal, Protocolul privind substanțele care subțiază stratul de ozon, protocol la care a aderat și România.; Ziua Loteriei Naționale Române; 1774: A început prima domnie a lui Alexandru Ipsilanti în Țara Românească (1774-1782); a reorganizat fiscalitatea și administrația, iar în domeniul justiției, a promulgat un nou cod de legi – *Pravilniceasca condică*

16 septembrie - Ziua Internațională pentru Protecția Stratului de Ozon marcată pe baza unei rezoluții a Adunării Generale a ONU; în 1987 a fost semnat, la Montreal, Protocolul privind substanțele care subțiază stratul de ozon, protocol la care a aderat și România; 1836: Domnul Țării Românești, Alexandru Ghica, instituie ca monedă a țării, leul, unitate teoretică de cont, echivalentul a 60 de parale; Ziua Europeană de Prim Ajutor, desemnată în anul 2000 de către forurile coordonatoare ale Mișcării Internaționale de Cruce Roșie și Semilună Roșie pentru a atrage atenția, prin manifestările organizate în această zi, asupra importanței cunoașterii regulilor de acordare a primului ajutor în acțiunile de salvare a persoanelor aflate în primejdie.

17 septembrie - Bacovia, George (1881–1957) poet; 1823: moare Gheorghe Lazăr, pedagog român (n. 1779)

18 septembrie - 1831: moare Vasile Cârlova, poet și ofițer român (n. 1809)

19 septembrie – Ziua Artileriei și Rachetelor Antiaeriene; Hurmuzaki, Nicolae (1826–1909) om politic, academician; 105 ani de la moarte; Ziua Europeană a Patrimoniului

20 septembrie - Ziua Bucureștiului. Ziua Porților Deschise; 1866: se naște George Coșbuc, poet român (d. 1918)

21 septembrie – 1939 Primul ministru român Armand Călinescu este asasinat de membrii pro-naziști ai Gărzii de Fier; Văcărescu, Elena (1864–1947) scriitoare franceză de origine română, academiciană; Ziua Națională a Contabilului Român; Ziua Internațională a Păcii (stabilită în anul 1981 prin Rezoluția 36/67 a Adunării Generale a Națiunilor Unite, pentru a fi aniversată în fiecare an în deschiderea sesiunilor ONU din luna septembrie); Ziua Internațională de luptă împotriva bolii Alzheimer

22 septembrie - Balș, Gheorghe (1868–1934) inginer, arhitect, istoric de arta, academician; Ziua Europeană fără Mașini inițiativă aparținând Comunității Europene, își propune să atragă atenția asupra necesității de a proteja mediul înconjurător ; România este semnatară a acestei declarații din anul 2001

23 septembrie - Freud, Sigmund (1856–1939) medic neuropsihiatru austriac, fondator al școlii de psihanaliză; Ziua Internațională a Curățeniei

24 septembrie - Ziua Mondială a Inimii

25 septembrie - Ziua Internațională a Notițelor și a Scrisorilor de Dragoste; 1396: Bătălia de la Nicopole. Sultanul Baiazid I, "Fulgerul" înfrânge armata cruciată la Nicopole; de partea cruciaților a luptat și un corp de oaste sub comanda lui Mircea cel Bătrân

26 septembrie - Heidegger, Martin (1889–1976) filosof german; Ziua Europeană a Limbilor

27 septembrie - Ziua Mondială a Turismului

28 septembrie - 1876: moare Costache Negri, poet și politician român (n. 1812)

29 septembrie - Pacea de la Belgrad, care încheie războiul ruso-austro-turc (Oltenia este realipită Țării Românești); Ziua Mondială a Inimii; Ziua Internațională a Cafelei

30 septembrie - Ziua Europeană a Sportului Școlar; 1955: moare Mihail Cehov, actor, regizor și scriitor rus (n. 1891)

Octombrie:

1 octombrie - Ziua Internațională a Muzicii; Ziua Internațională a Persoanelor în Vârstă; Ziua Scafandrilor Militari; 1924: Adoptarea Calendarului Gregorian de către Biserica Ortodoxă Română; Ziua Mondială a Arhitecturii; Ziua Mondială a Habitatului

2 octombrie - 1911: Miron Radu Paraschivescu, poet, publicist și traducător român (d. 1971)

3 octombrie – Ziua Vânătorilor de Munte

4 octombrie - Ziua Internațională a Animalelor

5 octombrie - Ziua Mondială a Educației din 1994

6 octombrie - 1437: Înțelegerea de la Apatin, adevărată de Conventul de la Cluj – Mănăștur, dintre răsculații de la Bobâlna și nobili

7 octombrie - 1857: În cadrul Adunării ad-hoc a Moldovei, Mihail Kogălniceanu prezintă Proiectul de rezoluție care cuprindea "dorințele fundamentale" ale românilor moldoveni, arătând că "dorința cea mai mare" este Unirea Principatelor într-un singur stat; Ziua Mondială a Muncii Decente

8 octombrie – Trupele Române defilează pe sub Arcul de Triumf din București (1878); Zamfirescu, George Mihail (1898–1939) scriitor

9 octombrie – Ziua Poștei. 1874 a fost înființată Uniunea Generală a Poștelor, devenită, în 1878, Uniunea Poștală Universală (din 1947 - instituție specializată a ONU, cu sediul la Berna). România este membru fondator.; Ziua Holocaustului

10 octombrie – Ziua Mondială a Sănătății Mentale; Carol I (1839–1914) Rege al României, academician; Victoria în Bătălia de la Rovine a lui Mircea cel Bătrân împotriva lui Baiazid; Ziua națională a produselor agroalimentare românești

11 octombrie - 1593: Mihai Viteazu intră în București și urcă pe tronul Țării Românești, după acceptarea sa de către Poarta Otomană; 1866: Carol I este recunoscut de către Poarta Otomană domn al Principatelor Unite; Ziua Mondială de luptă împotriva durerii

12 octombrie - Zub, Alexandru istoric, academician; 1863: moare Andrei Mureșanu, poet, creatorul marșului revoluționar de la 1848 (n. 1816); Ziua Internațională a prevenirii catastrofelor naturale (a doua miercuri din octombrie)

13 octombrie - Voiculescu, Vasile (1884–1963) scriitor, medic, academician; Ziua Internațională pentru reducerea riscului dezastrelor naturale

14 octombrie - Sf. Cuv. Parascheva de la Iași; 1853: se naște Ciprian Porumbescu, compozitor român (d. 1883); Ziua Internațională a Standardizării

15 octombrie - 1922: La Alba Iulia a avut loc încoronarea lui Ferdinand Victor Adalbert Meinrad de Hohenzollern-Sigmaringen ca rege al tuturor românilor - Ferdinand I (1914-1927). (15-17); Lermontov, Mihail (1814–1841) poet rus; Ziua Internațională a Nevăzătorilor; Ziua Mondială a Femeilor din Mediul Rural

16 octombrie - Ziua Mondială a Alimentației; Ziua Națională a Alimentației și a Combaterii Risipei Alimentare (Legea nr. 47 din 30 martie 2016)

17 octombrie - Ziua Internațională pentru eradicarea sărăciei

18 octombrie - 1599: Bătălia de la Șelimbăr. Mihai Viteazul învinge oastea transilvană condusă de Andrei Bathory; întregul teritoriu al Transilvaniei intra în stăpânirea lui Mihai Viteazul; 1878: Rusia a luat în stăpânire totală Basarabia

19 octombrie - 1497: Ioan Albert ridică asediul cetății Suceava. Din Moldova, armata poloneză începe retragerea; 1961: moare Mihail Sadoveanu, scriitor român (n. 1880)

20 octombrie - 1860: Promulgarea Diplomei din Octombrie de către împăratul Franz Joseph, care a pus capăt sistemului absolutist și a deschis era guvernării constituționale ("regimul

liberal") în Imperiul Austriac. Potrivit documentului, Transilvania a redevenit stat autonom în cadrul imperiului; Ziua Internațională a Osteoporozei

21 octombrie - 1754: S-au inaugurat primele școli din Blaj, nucleul viitorului seminar și gimnaziu. Din acest moment, Blajul a devenit centrul învățământului românesc din Transilvania

22 octombrie - Ziua Mondială a Misionarilor; 1916: moare Ion Sbierea, filolog și folclorist român, membru fondator (1866) al Academiei Române (n. 1836)

23 octombrie - 1817: Pierre Larousse, pedagog, enciclopedist și editor francez. În 1852 a fondat, împreună cu Augustin Boyer, Librăria Larousse. Opera sa de referință: *Marele dicționar universal al secolului al XIX-lea* (d. 1875)

24 octombrie - Ziua Mondială a Dezvoltării Informaționale; Ziua Organizației Națiunilor Unite; "Tag der Bibliotheken" - Ziua bibliotecilor în Germania

25 octombrie - Ziua Armatei României; 1944: În al doilea război mondial, armata română intră în orașul Carei, preluând controlul asupra întregului teritoriu pierdut în urma Dictatului de la Viena din 1940

26 octombrie - Sf. M. Mc. Dimitrie, Izvorătorul de Mir; 1497: Lupta de la Codrii Cosminului, armatele moldovene conduse de Ștefan cel Mare atacă și înfrâng armata poloneză a lui Ioan Albert al Poloniei; 1860: A fost inaugurată în prezența lui Alexandru Ioan Cuza (1859-1866), Universitatea din Iași cu patru facultăți: Drept, Filosofie, Științe și Teologie; 1673: se naște Dimitrie Cantemir, domn al Moldovei, scriitor și om de știință de formație enciclopedică (d. 1723); Dosoftei (1624–1693) cărturar, poet, traducător, teolog, Mitropolit al Moldovei; 390 de ani de la naștere

27 octombrie - 1916: Sfârșitul celei de-a doua bătălii de la Oituz. Trupele române rezistă eroic, barând puternica ofensivă inamică germano-austriacă

28 octombrie - 1688: A început domnia lui Constantin Brâncoveanu în Țara Românească (1688 -1714)

29 octombrie - Ziua Internațională a Internetului; 29 octombrie 1875 nașterea Reginei Maria a României

30 octombrie - Paulescu, Nicolae Constantin (1869–1931) medic, fiziolog, profesor universitar, academician; 1858: se naște Duiliu Zamfirescu, scriitor român (d. 1922)

31 octombrie - Ziua Arhivelor Naționale; Ziua Internațională a Mării Negre; Halloween

Noiembrie

1 noiembrie – Intrarea Triumfală a lui Mihai Viteazul în Alba Iulia (1599); Ziua Radiodifuziunii Române; Ziua Radioului Național; Ziua Internațională a Veganismului (vegetarismului); Ziua morților

2 noiembrie - Pann, Anton (1797–1854) poet, folclorist, muzician; 160 ani de la moarte

3 noiembrie - Ziua Vânătorilor de Munte; 1998: La Strasbourg este inaugurat Tribunalul European al Drepturilor Omului.

3-7 noiembrie - Săptămâna Voluntariatului

5 noiembrie – George Tofan și Mihail Sadoveanu (1880);

6 noiembrie - 1918, generalul de infanterie Iacob Zadik a eliberat localitățile Ițcani și Suceava; Mitru, Alexandru (1914–1989) prozator; Ziua Internațională pentru prevenirea exploatării mediului în timp de război și conflicte armate

7 noiembrie - Ziua Internațională a Victimelor Comunismului; Bârsănescu, Ștefan (1895–1984) academician, pedagog și eseist; 1913: se naște Albert Camus, scriitor francez, laureat al Premiului Nobel pentru literatură în 1957 (d. 1960)

8 noiembrie – Soborul Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil; 1985: Adunarea Generală a ONU adoptă, la inițiativa României, rezoluția privind Anul Internațional al Tineretului.

- 9 noiembrie** - 1376: Primele statute de breaslă păstrate din Transilvania. Ele aparțineau breslelor din Sibiu, Sighișoara, Sebeș și Orăștie; Ziua Internațională de luptă împotriva rasismului și antisemitismului
- 10 noiembrie** - 1688: S-a terminat tipărirea Bibliei în limba română. Textul a fost definitivat din inițiativa lui Șerban Cantacuzino, domnul Munteniei
Ziua Artileriei Române; Ziua Internațională a științei pentru pace și dezvoltare, organizată sub egida UNESCO; Vulcănescu, Romulus (1912–1999) etnolog, scriitor, academician
- 11 noiembrie** - au încetat ostilitățile la ora 11:00, Primului Război Mondial; Leblanc, Maurice (1864–1941) Scriitor Francez
- 12 noiembrie** - Ziua Cercetășului; Ziua Geodezului Militar; 1869: moare Gheorghe Asachi, scriitor român (n. 1788); 1857: S-au introdus în Moldova timbrele poștale, imprimate cu un cap de bour, vechea stemă a Moldovei, astăzi unele dintre cele mai valoroase mărci poștale din lume
- 13 noiembrie** - Ziua Internațională a Mimului; Ziua Internațională a educației copiilor nevăzători; Boeriu, Eta (1923–1984) poetă și traducătoare
- 14 noiembrie** – 1878: Ziua în care Dobrogea s-a unit cu România (reprezintă a doua etapă în procesul de unire națională a românilor. Prima a fost cea de la 24 ianuarie 1859, când Moldova s-a unit cu Muntenia, iar desăvârșirea unității naționale a românilor urma să aibe loc peste patru decenii, la Alba Iulia, în ziua de 1 decembrie 1918); Hașdeu, Iulia (1869–1888) Poeta
- 15 noiembrie** - Unirea Bucovinei cu România (15/28 noiembrie 1918; 1813: Gheorghe Asachi a deschis la Academia Domnească din Iași un curs în limba română pentru a preda în limba națională, un curs de inginerie și hotărnicie. Cursul a funcționat până în 1818.; Ziua Internațională a Scriitorilor Întemnițați;
- 16 noiembrie** - 1916: Primul război mondial: "Bătălia pentru București", cea mai mare operațiune militară a armatei române din anul 1916, condusă de generalul Constantin Prezan, prin care se încerca apărarea Capitalei; Ziua Patrimoniului Mondial Unesco din România; Ziua Internațională pentru toleranță; 1816 se naște Andrei Mureșanu, poet, traducător și eseist român (d. 1863); 1852 moare Nicolae Bălcescu, istoric, revoluționar român (n. 1819);
- 17 noiembrie** - Isanos, Magda (1916–1944) Poeta; Ziua Internațională a studenților; Ziua Internațională fără fumat (a treia zi de joi a lunii noiembrie, începând din 1977)
- 18 noiembrie** – 1978 România intră, ca membru deplin, în Biroul "Grupului celor 77" din cadrul UNESCO; Zilele Culturii Ruse
- 19 noiembrie** - Ziua Cercetătorului și Proiectantului Român; Ziua Bărbatului (Legea nr. 22 din 4 martie 2016) - Ziua Internațională a bărbatului Inaugurată în 1999 de UNESCO; Ziua mondială de luptă împotriva diabetului; Vlahuță, Alexandru (1858–1919) scriitor, academician; 1921: se naște Regele Mihai
- 20 noiembrie** - moare Lev Nicolaevici Tolstoi, scriitor rus (n. 1828); Ziua Universală a Copilului; Ziua Industrializării Africii
- 21 noiembrie** - Intrarea în Biserică a Maicii Domnului; Ziua Mondială a Salutului; Ziua Mondială a Televiziunii; Ziua Internațională a filosofiei; Ziua Mondială a Comemorării Victimelor Traficului Rutier (1993)
- 22 noiembrie** - 1806: Începe un nou război ruso-turc desfășurat pe teritoriul Moldovei și Țării Românești. Conflictul se va încheia prin Pacea de la București din 28 mai 1812, în urma căreia Basarabia intră în componența Rusiei
- 23 noiembrie** - 1916 Primul Război Mondial: Armatele germano-austro-ungare au ocupat Bucureștiul; Ziua Economiștilor

24 noiembrie - Karadja, Constantin (1889–1950) istoric, bibliograf, bibliofil, academician; Toulouse-Lautrec, Henri De (1864–1901) pictor francez; SUA - Ziua Recunoștinței;

25 noiembrie - Millo, Matei (1814–1896) actor și dramaturg; Ziua Internațională a Nonviolentei; Ziua Internațională pentru eliminarea violenței împotriva femeilor; În 1864, Cuza a decis învățământul obligatoriu și gratuit în Principatele Române și a fost adoptată Legea privind organizarea învățământului („Legea instrucțiunii publice”), prin care se stabileau trei grade de învățământ (primar, secundar și superior) și obligativitatea și gratuitatea învățământului primar; 1972. A murit Henri Coandă, inventator, inginer, membru al Academiei Române

26 noiembrie - Ziua în care nu cumpărăm nimic (Buy Nothing Day)

27 noiembrie - Cassian, Nina poetă, eseistă, traducătoare; Nicolae Iorga, istoric, scriitor, publicist și om politic român (asasinat) (n. 1871);

28 noiembrie - 1918: Ziua Bucovinei; Congresul General al Bucovinei adoptă moțiunea privind unirea necondiționată a Bucovinei cu Regatul României; Boca, Arsenie (1910–1989) ieromonah, teolog și artist plastic; Bart, Jean (1874–1933) prozator, academician;

29 noiembrie - 1947: Adunarea Generală a ONU a hotărât împărțirea Palestinei în două state, israelit și arab. Ierusalimul a fost proclamat oraș liber, sub administrația ONU; Popescu-Gopo, Ion (1923–1989) artist plastic, actor, scenarist și regizor de film; Popovici, Titus (1930–1994) scriitor, academician

30 noiembrie - Sf. Apostol Andrei, Ocrotitorul României; Pavelescu, Cincinat (1872–1934) poet, epigramist; Ziua mondială împotriva pedepsei cu moartea;

Decembrie:

1 decembrie - Ziua Națională a României (1990: La Alba Iulia a avut loc ședința solemnă a Parlamentului României - pentru prima dată Ziua Națională a României); Unirea Ardealului și Banatului cu România (1918); Intrarea triumfală în București a trupelor române sub comanda supremă a Regelui Ferdinand I (1918); 1936: Este inaugurat Arcul de Triumf, în prezența regelui Carol al II-lea și a reginei Maria; Ziua mondială de combatere a SIDA

2 decembrie - 1935: Nicolae Labiș, poet român (d. 1956); 1989 : Încheierea „războiului rece”. Întâlnirea la nivel înalt de la Malta dintre George Bush, președintele SUA, și Mihail Gorbaciov, președinte URSS, consacrată “noii ordini mondiale”; cei doi lideri declară că „războiul rece” s-a încheiat (2-4).

3 decembrie - 1861: Alexandru Ioan Cuza anunță, cu prilejul deschiderii Camerelor, că „Înalta Poartă, precum și toate Puterile Garante” recunosc Unirea Principatelor; Ziua Internațională a Persoanelor cu Dizabilități; moare 1991: Petre Țuțea, filosof român (n. 1902)

4 decembrie Sfânta Varvara din Nikomidia, patroana minerilor; În 1864, Cuza a introdus Codul Penal în Principatele Române alcătuit după modelul Codului Penal francez și al Codului Penal prusac, având la bază și unele legi penale autohtone

5 decembrie - 1864: Alexandru Ioan Cuza promulgă legea instrucțiunii, prima lege prin care învățământul era organizat în mod unitar și erau stabiliți anii de studiu: învățământul primar, de patru ani, gratuit și obligatoriu, cel secundar, de șapte ani și universitar, de trei ani; Stancu, Zaharia (1902–1974) scriitor, academician; Ziua Internațională a voluntarilor Națiunilor Unite în slujba dezvoltării economice și sociale

6 decembrie - Sf. Ierarh Nicolae

7 decembrie – Sfânta Muceniță Filofteia; Ziua Internațională a Aviației Civile

8 decembrie - Ziua Constituției României; 1832: La București, în Muntenia, apare neregulat (1-3 numere pe săptămână), primul periodic muntean oficial: “Buletin. Gazeta administrativă”, sub conducerea lui Ion Heliade-Radulescu, actualul „Monitor Oficial” al

României. Gazeta este editată până la 7 februarie 1859 cu unele modificări de titlu, când în locul sau apare Monitorul oficial al Țării Românești; Armata Română intră triumfal în București, pe vechiul Pod al Mogoșoaiei care de atunci poartă numele de "Calea Victoriei" (1878); Claudel, Camille (1864–1943) sculptor francez; 1955: Crearea drapelului european (un cerc format din 12 stele de aur pe un fond albastru), simbol al uniunii popoarelor Europei. Începând din mai 1986, drapelul european, al Consiliului Europei, este totodată și emblema oficială a Uniunii Europene

9 decembrie – Bătălia de la Mărășești (9/10 decembrie 1917); Ziua Internațională Anticorupție

10 decembrie - Ziua Internațională a Drepturilor Omului; moare în 1896: Alfred Nobel, savant, inventatorul dinamitei și inițiatorul Premiului Nobel, cel mai prestigios premiu internațional, decernat anual din 1901 (n. 1833)

11 decembrie - 1861: Proclamația către națiune a lui Alexandru Ioan Cuza (1859-1866) prin care aducea la cunoștință oficial ca "Unirea este îndeplinită, naționalitatea română este întemeiată"

12 decembrie - Sf. Ierarh Spiridon al Trimitundeii; Sf. Alexandru

13 decembrie - Ziua Tipografilor Români; moare în 1983: Nichita Stănescu, poet, eseist român, laureat al Premiului Herder (n. 1933); 1693: A murit mitropolitul Dosoftei (n. 1624); guvernul Cuza de la București secularizează averile mănăstirești; 1990 s-a înființat CSAT; A fost inaugurat noul sediu al Bibliotecii Academiei Române

14 decembrie - 1955: România se alătură statelor membre ale Organizației Națiunilor Unite.

15 decembrie - 1860: Împăratul Austriei, Franz Joseph I, hotărăște alipirea Banatului la Ungaria

17 decembrie - 1863: Domnitorul Alexandru Ioan Cuza promulgă "Legea secularizării averilor mănăstirești"; în urma aplicării ei, 25% din teritoriul țării devenea patrimoniu al statului.

16 decembrie - Ziua Solidarității Naționale Împotriva Dictaturii în România

18 decembrie - Ziua Internațională a Emigranților; Ziua Minorităților Naționale din România

20 decembrie - Sfântul Mucenic Ignatie; Cartojan, Nicolae (1883–1944) istoric literar, academician

21 decembrie - 1883: A apărut volumul *Poesii* de Mihai Eminescu, cu o prefață semnată de Titu Maiorescu, singurul tipărit în timpul vieții poetului; cuprinde 64 de poezii

22 decembrie - Revoluția anticomunistă din Decembrie '89; Beckett, Samuel (1906–1989) scriitor irlandez, laureat Nobel: moare în 1956 N. Labiș

23 decembrie - 1806: Războiul ruso-turc (1806–1812) – în primele lupte care s-au dat după ocuparea Moldovei, la Fierbinți și la Olteanu, rușii au ieșit victorioși. Au intrat în București la 25 dec. 1806, reinstalând ca domn pe Constantin Ipsilanti

24 decembrie - Crainic, Nichifor (1889–1972) teolog, scriitor, filosof, academician

25 decembrie - Nașterea Domnului – Crăciunul; Ceaușescu, Nicolae (1918–1989) om politic comunist, secretar general al PCR;

26 decembrie – A doua zi de Crăciun; Soborul Maicii Domnului

27 decembrie – Sfântul Întâiul Mucenic și Arhidiacon Ștefan

31 decembrie – d. Creangă, Ion (1839–1889) scriitor, pedagog

BIBLIOGRAFIE

Aniversări culturale. București: Biblioteca de Stat a R.S.R., 1965–1985; București : Biblioteca Națională, 1990–2008

Bibliografia esențială a literaturii române: scriitori, reviste, concepte. București : Editura Enciclopedică, 2003

CASA CORPULUI DIDACTIC
GEORGE TOFAN
SUCEAVA

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

Dicționarul esențial al scriitorilor români. coord.: Mircea Zăciu, Marian Papahagi, Aurel Sasu. București: Albatros, 2000.

Istoria României în date. coord.: Dinu C. Giurescu. București: Editura Enciclopedică, 2003

Literatura română. *Dicționar cronologic.* București: Editura Științifică și Enciclopedică, 1979

Maftai, Liviu. Personalități ale științei, culturii și artei românești. Iași, 1968

Predescu, Lucian. *Enciclopedia României Cugetarea.* București: Editura Saeculum IO, 1999

Trocan, Lelia; Cârțu, Emil. *Enciclopedie de muzică universală.* București: Editura Enciclopedică, 2000.

RESURSE WEB:

<http://cerculpoetilor.net/>

<http://www.acad.ro/>

<http://www.artcyclopedia.com/>

<http://www.mlr.ro/>

<http://www.unesco.org/>

<http://www.wikipedia.org/>

<http://calendar.city-star.org/ro>

<http://calendar.resurse-pentru-democratie.org/saptamani-internationale.php>

<http://zi9.ro/calendar-zile-internationale/>